

عنوان مقاله:

بررسی و تعیین شرایط اجرای قاعده اولویت دفع مفسده بر جلب مصلحت از منظر فریقین

محل انتشار:

هشتمین کنفرانس بین المللی فقه، حقوق و پژوهش های دینی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

علی کمالی - دانشجوی دکتری فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد

حسین صابری - استاد فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد

علیرضا عابدی سرآسیا - استادیار فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

یکی از قواعد فقهی مهم و پرکاربرد در میان فقهای اهل سنت که هنگام تراجم (تعارض) مصلحت و مفسده و در مسائل متعدد فقهی و اصولی مورد استناد قرار گرفته قاعده اولویت دفع مفسده بر جلب مصلحت است؛ برخلاف دیدگاه مشهور فقهای اهل سنت، اندیشمندان شیعه توجه چندانی به این قاعده نداشته و در کتب قواعد فقهی خود نیز بحث مستقلی را درخصوص این قاعده مطرح نکرده اند، چه بسا بتوان گفت مهمترین دلیل فقهای شیعه برای عدم توجه و انکار حجیت این قاعده تصور تقدم مطلق مفسده بر مطلق مصلحت بوده، در حالی که طبیعتاً هر قاعده‌ای برای اجرا نیازمند حصول شرایط مختص به خود است؛ لذا برای دفع این توهم و اثبات حجیت قاعده بایستی ابتدا شرایط اجرای آن را تبیین کرد، به همین منظور در این مقاله شرایط اجرای قاعده اولویت دفع مفسده بر جلب مصلحت با شیوه‌های کاربردی و به روش کتابخانه‌ای مورد تحلیل قرار گرفته تا توهم تقدم مطلق اولویت دفع مفسده بر جلب مصلحت را از بین ببرد.

کلمات کلیدی:

قواعد فقه، جلب مصلحت، دفع مفسده، اهم بودن مفسده، عدم امکان جمع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2037671>

